

A szórdisznócska és a fekete kakas

(Az eltáncolt papucsok : bukovinai székelj népmesék)

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon túl, inntől odáig s onnantól pontosan errefelé. Ott történt ez a dolog.

Volt egyszer egy király, s az a király elment az erdőbe vadászni. Adig vadászgatott, vadászgatott, hogy megesteledett.

Hát látta ő, hogy este van, s akart is kimenni az erdőből, de akármerre ment, még sokkal beljebb keveredett az erdő közepe felé. Megbúsulta erősen magát, hogy tudjon ő kimenni ebből a nagy rengeteg erdőből? Már vagy három napja kóborgott étlen-szomjan, de nem jutott ki az erdőből. Egyszer felsóhajtott az égre:

– Jaj, istenem, istenem – azt mondja –, nem bánám, ha akármilyen rusnya féreg, csak valaki kivezetne ebből a rengetegből! Neki adnám három szép leányom közül azt, amelyet választja.

Hát alig mondta ki ezeket a szavakat, egyszer csak ott termett egy kicsi szórdisznócska, egy sündisznó, s mondja:

– Itt vagyok, felséges királyom, jöjjön utánam!

Néz a király erre, néz arra, nem lát semmit se.

– Itt vagyok, né, a lába előtt – szólalt meg újra a szórdisznó –, nehogy rám taposson.

Hát a király akkor tekint a lába elé, s ott is volt a szórdisznócska. Azt mondja:

– Én megyek előre, s felséges királyom jöjjön utánam.

Meg is indult a király, s nem telt bele egy negyedóra, már kinn is voltak az erdőből.

– Felséges királyom, én kivezettem az erdőből, de maga is állja a szavát! – követelte a sündisznó.

– Állom, hát hogyan állnám! – felelte a király. – Még három szekér aranyat is adok, amiért kivezettél – toldotta meg örömeiben.

Na, hazament a király, de nem mert szólni a dologról egy szót se a leányainak. Gondolta magában, úgyse jön elaz a szórdisznó, minek szorongassa a leányokat.

Telt-múlt az idő, eltelt egy hét, kettő. Lehet, hogy több is, én nem tudom. Hogy, hogy nem, arrafelé vetődött egy boltos. Mindenféle portékát cipelt a hátán. A vásárba tartott, s azon az erdőn kellett keresztülmenjen. Hát ő is úgy járt, akár a király, ő is elveszett az erdőben. Immár egy hete, hogy kóborolt étlen-szomjan, s nem tudott kitalálni asűrűből. Felnézett az égre, s nagyot sóhajtott:

– Ó, istenem, könyörülj meg rajtam, s adj valakit, hogy tudjon kivezetni ebből az erdőből, mert itt kell elpusztulnom! Három szép leányom van, az egyiket annak adnám, aki kivezetne.

Hát alig mondta ezt ki, újra ott termett a szórdisznócska. – Jöjjön csak utánam, kivezetem én! – és ki is vezette abban a szent helyben.

– Na – azt mondja a boltos –, itt a kezem, nem disznóláb! Amiért kivezetél, még három szekér aranyat is adok. Kevés pénzem van, de összegyűjtöm minden ékszeremet, s odaadom örömben, hogy még egyszer haza tudok menni.

Jól van, ez is eltelt. Elszaladt egy hét, kettő. Arrafelé kódorgott egy szegényember, ágat szedegetett az erdőben, s ahogy szedegette, örökké beljebb keveredett, és úgy elveszett az erdőben, hogy kitalálni bizony már nem tudott.

– Jaj, istenem! – siránkozott. – Szegényember vagyok, gyermekem nincsen, de ha akkora lenne, mint a hüvelykujjam, még azt se bánnám, akármilyen rusnya állat, ha kivezetne ebből az erdőből, fiammá fogadnám!

Ott termett a szórdisznócska, s azt mondja:

– Jöjjön csak utánam, szegényember!

Kivezette az erdőből, s mikor kivezette, így szólott:

– Nehogy elfelejtse a szavát, én mostantól kendnek a fia leszek!

– Nem felejttem el, hogy felejteném, édes fiam – fogadkozott a szegényember –, nagyon szépen köszönöm neked, amit cselekedtél.

Hazament a szegényember, de nem mondta el a feleségének, hogy mi történt vele az erdőben. Egyszer egy hét múlva, úgy estefelé megjelent a szórdisznócska, s bekopogott az ablakon. Kérdi a szegényember:

– Ki van odakinn?

– Én vagyok, édesapám – felelte a sündisznó. – Hazajöttem, nyissa ki az ajtót.

Csodálkozott az asszony:

– Hát nekünk nincsen gyermekünk, ki mondta, hogy édesapám?

– Jaj, hallod-e, édes feleségem – sóhajtozott a szegény ember –, én nem is mondtam el neked, hogy jártam a múltkor az erdőben. Azért nem jöttem haza olyan sokáig, hogy elvesztem volt, s fiammá fogadtam, aki kivezetett azerdőből.

Na, kinyitották az ajtót, de mikor meglátta az asszonya a sündisznót, majdnem hanyatt esett.

– Hát te ezt fogadtad fiadnak?

– Ezt hát – vágta rá a szegényember.

Na, leültek vacsorázni, de a szőrdisznócskának az asszony csak az asztal alá, egy rozsdás tányérba tett enni. A sündisznó nem ment oda enni, hanem így szólt:

– Nekem, édesapám, porcelán tányérba oda tegyen maguk mellé, ahol kentek esznek. Ne tegyen nekem rozsdás tányérba az asztal alá! Nem vagyok én egy ilyen jöttment.

Nahát az asszony nagy duzzogva, mérgesen neki is töltött ennivalót a porcelán tányérba, s aztán odaültette az asztal mellé.

Mikor megvacsoráztak, ágyat vetett maguknak, s a szőrdisznócskának a kályhalyukba bevetett egy darab rongyot, hogy feküdjön oda.

– Édesapám, nekem is vessenek egy puha ágyat – követelte a sündisznó. – Én oda nem fekszem be!

Hát az asszony, mit volt mit nem tegyen, neki is ágyat vetett a kanapéra. Lefeküdt, s mikor kialudta magát, reggel azzal ébredt:

– Édesapám, van-e kendnek két krajcárja?

– Van, édes fiam – felelte a szegényember –, meg kell legyen a ládafiában.

– Keresse csak elő – kérte a szőrdisznócska –, s menjen el a vásárra. Ott van egy öregasszony, s árul egy nagy fekete kakast, kend azt nekem vegye meg. – De hozzátette: – Van-e bár még egy krajcárja?

– Még lehet, hogy akad, édes fiam – egyezett bele a szegény ember.

– Na, azt is keresse meg – azt mondja –, s vegyen egy nyerget is meg sarkantyút, s hozza haza nekem!

Na, a szegényember előkereste a pénzét, felöltözött, s elment a piacra. Megtalálta az öregasszonyt, aki a fekete kakast árulta. Megvette akakast, nyerget rá, sarkantyút, kantárt, s hazavitte.

Hát tudjátok, mikor hazavitte, a szőrdisznócska felkantározta a fekete kakast, felkötötte a sarkantyúkat is, s felpattant reá, s még visszaintegetett:

– Isten velük, édesanyám! – Azzal elment a királyhoz. Mikor odaért, bekopogott.

– Itthon van-e, felséges királyom?

– Itthon vagyok, itthon, ki van kinn?

– Én vagyok, a szőrdisznócska. Emlékszik-e, hogy mit ígért?

– Emlékszem, hogyne emlékeznék. Bárcsak elfelejtettem volna!

– Na, én eljöttem az egyik leányáért, amelyik eljön hozzám feleségül.

A király mindjárt be is hívta a három leányát, s elmondta nekik, mi történt vele az erdőben. S megkérdezte a leányait, melyiknek volna olyan szíve, hogy elmenjen ehhez a szőrdisznócskához feleségül. De bizony a két nagyobb se-hogy sem akart hozzámenni

– Én se megyek! Én se megyek! – finnyáskodtak. – Inkább maradt volna ott édesapánk!

De a legkisebb királykisasszony rávágta:

– Én bizony elmegyek. Mert hogyha édesapánk ott maradt volna, akkor mi volna most velünk?

– Na – szólalt meg a szőrdisznócska –, maradj csak itt! Most én elmegyek a boltoshoz, s utána érted jövök.

Úgy is tett. Elment a boltoshoz, s ott is megkopogtatta az ablakot, s megkérdezte:

– Itthon van-e, boltos uram?

– Itthon vagyok, itthon! – kiáltotta ki a boltos.

– Emlékszik-e rá, mikor én kivezettem az erdőből, hogy mit ígért?

– Emlékszem –felelte nagy búsan –, hogyne emlékeznék, bárcsak elfelejtettem volna!

– Na – azt mondja a szőrdisznócska –, most ide a leányát! Amelyik akar, az jöjjön hozzám feleségül!

Előhívta a boltos a három leányát, elmondta nekik, hogyan járt az erdőben. De a leányok úgy bőgtek, mint a záporoső. Egymás nyakába borultak, sírtak-ríttak, egyik se akart menni. Na, az egyiket valahogy erőszakkal az apja rábeszélte, az vállalkozott, hogy ő elmegy feleségül a szőrdisznóhoz.

A szőrdisznócska kifordult az ajtón, írt a porba egy hintót, s abba a boltosnak a leányát beültette. A boltos három szekeret megrakott pénzzel, s útnak indította.

Elindultak menni. A szőrdisznócska a hintó mellett a fekete kakason lovagolt. Egyszer néz be a hintóba, hát a leány úgy sír, hogy a két szeme olyan volt, tudjátok-e, mint két pityóka.

– Hát te miért sírsz? – kérdezte.

– Én sírok, amíg élek – felelte a leány –, mert a te feleséged sohase leszek, ilyen csúf szőrdisznónak!

– Na – csattant fel a szőrdisznó –, ha sírsz, akkor menj is vissza, de ebben a szent helyben!

Kihúzta a hintóból, s visszaútnak eresztette. A pénzt elvitte magával, elküldte a három szekér pénzt a szüleinek, s ő visszafordult a királykisasszony után. Visszament, s addigra a királykisasszonyt felöltöztették szépen. Beültették a hintóba, elbúcsúztak tőle, s elindultak. A király is adott három szekér pénzt.

Hát a szőrdisznócska lovagolt a hintó mellett a fekete kakason. Egyszer csak néz be a hintóba, hogy sír-e a királykisasszony. Dehogy sírt az, inkább olyan vígan volt, mint a nap, mikor a legjobban ragyog.

Azt kérdi erre a szőrdisznócska:

– Hát te nem sírsz, királykisasszony?

– Hát én miért sírjak? – csodálkozott. – Hiszen férjhez megyek, annak örülni kell. Hanem te mit lovagolsz azon a csúf fekete kakason? Gyere, ülj ide mellem, hogy egy kicsit ölelges selek meg!

– Hát nem félsz tőlem?

– Hát én mit féljek tőled? – kacagott a királykisasszony. Vőlegényemtől féljek? Dehogy félek!

Halljátok, hogy erre mi történt! Még olyat soha életemben nem láttam. A fekete kakas csak egyet bukfencezett, s egy olyan szép ló lett belőle, hogy az rettenetes. A szőrdisznócska is bucskázott egyet, s abból egy olyan szép királyfi lett, hogy még csillag is ragyogott a homlokán. Tekinget kifelé a királykisasszony itt is az ablakon, ott is, hogy hol a szőrdisznó. De nem látott ő senki mást, csak egy rettenetesen szép királyfit. Azt kérdi tőle:

– Te hogy kerültél ide?

– Hát – felelte – én voltam a szőrdisznócska, csak el voltam átkozva!

Hamar ott mindjárt írtak a porba egy rettentő szép palotát, papot, kántort, s ott lakodalmas népeket, zenészeket írtak a porba, s akkora lakodalmat csaptak, halljátok-e, hogy csupa csoda! Odavitték a királyt egész háza népével és a szegényembert a feleségével. Ott volt aztán tányér és kanál elég, de levest még egy cseppet se kaptam még én se. Egy nagy csonttal elkullogtam, étlen maradtam. A fiatal pár még ma is él, ha meg nem halt.